

TÜRKAV Kamu Yönetimi Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi
TÜRKAV Institute of Public Administration Journal of Social Sciences

TÜRKAV KYE-SBD

Cilt 4, Sayı 1, Yaz/ Haziran 2024

Volume 4, Number 1, Summer/June 2024

Türkiye Kamu Çalışanları Kalkınma ve Dayanışma Vakfı
Development and Solidarity Foundation of Public Employees of Türkiye

TÜRKAV Kamu Yönetimi Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi
TÜRKAV Institute of Public Administration Journal of Social Sciences
TÜRKAV KYE-SBD

Cilt 4, Sayı 1, Yaz/Haziran 2024
Volume 4, Number 1, Summer/June 2024

ISSN 2791-9684
E-ISSN 2792-0038

SAHİBİ/OWNER

Ebubekir S. KORKMAZ
Türkiye Kamu Çalışanlar Vakfı (TÜRKAV) adına

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ/MANAGING EDITOR

Doç. Dr. Tuba TOMBULOĞLU - Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Yayın Türü/Type of Publication: Süreli

Yayın Sıklığı/Publication Frequency: Yılda iki sayı

Yayın Konusu/Subject of Publication: Sosyal Bilimler

Yayın Dili/Publication Language: Türkçe, İngilizce, Rusça

Adres/Address: Türkiye Kamu Çalışanları Vakfı Kamu Yönetimi Enstitüsü
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 95/7 Çankaya/ANKARA

Web/Web: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkav>
www.kyesosyalbilimlerdergisi.com

E-posta/e-mail: turkavsosyalbilimlerdergisi@gmail.com

Telefon/Phone: 0312 433 80 70

Alan Editörleri / Field Editors

Arkeoloji

Prof. Dr. Remzi KUZUOĞLU – Aksaray Üniversitesi

Coğrafya

Prof. Dr. Ufuk KARAKUŞ – Gazi Üniversitesi

Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları

Prof. Dr. Cemile Kınacı BARAN – AHBV Üniversitesi

Eğitim Bilimleri

Prof. Dr. Hakan AKDAĞ – Mersin Üniversitesi

Felsefe

Prof. Dr. Ferhat AĞIRMAN – Pamukkale Üniversitesi

Filoloji

Doç. Dr. Hasan Kazım KALKAN – Milli Eğitim Bakanlığı

Güzel Sanatlar

Prof. Dr. Mehmet ÖZKARTAL – Süleyman Demirel Üniversitesi

Hukuk

Dr. Öğr. Üyesi Fevzi Fırat GÖZÜYEŞİL – AHBV Üniversitesi

Kamu Yönetimi

Doç. Dr. Hakan Alp TÜRKER-Mersin Üniversitesi

İlahiyat

Doç. Dr. Şahin KIZILABDULLAH - Ankara Üniversitesi

İletişim Bilimleri

Prof. Dr. Bünyamin AYHAN - Selçuk Üniversitesi

İşletme

Doç. Dr. Muhammet SAYGIN-Mersin Üniversitesi

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

Prof. Dr. Erol TURAN - Kastamonu Üniversitesi

Maliye

Dr. Ömer Faruk KORKMAZ- Giresun Üniversitesi

Sosyoloji

Prof. Dr. Bülent ŞEN - Tarsus Üniversitesi

Tarih

Prof. Dr. Kürşat YILDIRIM- İstanbul Üniversitesi

Turizm

Doç. Dr. Hakan ÇETİNER – AHBV Üniversitesi

Türk Dili ve Edebiyatı

Prof. Dr. İhsan KALENDEROĞLU–Gazi Üniversitesi

Türk Halk Bilimi

Prof. Dr. Nedim BAKIRCI – Niğde Ömer Halisdemir
Üniversitesi

Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Kürşat KORKMAZ – Kırıkkale Üniversitesi

BİLİM KURULU / SCIENCE BOARD

- Prof. Dr. Ali TİLBE – İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Prof. Dr. Alpaslan DEMİR – Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Prof. Dr. Burhan SAYILIR-Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Cevdet YAKUPOĞLU – Kastamonu Üniversitesi Prof.
Dr. Cihat AYDOĞMUŞOĞLU-Ankara Üniversitesi
Prof.Dr. Dinçer KOÇ- İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Erkan GÖKSU – Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Eşref BUHARALI – Ankara Üniversitesi (Emekli)
Prof. Dr. Gaybullah BABAYAR – Institute of Archaeology of
Uzbekistan
Doç. Dr. Gökmen KILIÇOĞLU- Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati BEŞİRLİ – Ankara Hacı Bayram Veli
Üniversitesi
Prof. Dr. Kürşat ÖZDAŞLI – Burdur Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi
Prof. Dr. Kürşat YILDIRIM-İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet GÜNAL – Ankara Hacı Bayram Veli
Üniversitesi
Prof. Dr. Muhammet KOÇAK – Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Çağrı ÇETİN- Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN – Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Neslihan DURAK-İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ – Tokat Gaziosmanpaşa
Üniversitesi
Prof. Dr. Ruhi ERSOY – Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Seyfullah YILDIRIM – Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz YEŞİL – Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Zsombor Tibor RAJKAI – Ritsumeikan University /
Japonya-Kyoto
Doç. Dr. Elvin YILDIRIM- İstanbul Aydın Üniversitesi
Doç. Dr. Esmâ ÖZDAŞLI- Burdur Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi

Doç. Dr. Farhod MAKSUDOV -Institute of Archaeology of Uzbekistan

Doç. Dr. Mehmet Halit YILDIRIM – Aksaray Üniversitesi

Doç. Dr. Ramazan Erhan GÜLLÜ- İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Serkan KEKEVİ-Düzce Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ali ARI-İnönü Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Selim Serhan YILDIZ- Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Turan ŞENER – Akdeniz Üniversitesi

Dr. Adem ÇETİN – Ankara Üniversitesi

Dr. Durдона Murodova - Özbekistan Fanlar Akademisi Milli Arkeoloji Merkezi

Dr. Levent GÖNÜLTAŞ – Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Dr. Feruza DJUMANİYAZOVA – Özbekistan Ebu Reyhan Biruni Şarkşinaslık Enstitüsü

Dr. Ganbat LKHUNDEV – Mongolian Academy of Sciences / Moğolistan-Ulanbatur

Dr. Malika Toxtayeva - Özbekistan Fanlar Akademisi Milli Arkeoloji Merkezi

Dr. Rahmonali Murodaliyev - Özbekistan Fanlar Akademisi Milli Arkeoloji Merkezi

Dr. Sirojiddin USAROV – Semerkant Devlet Üniversitesi / Özbekistan -Semerkant

Dr. Zelfira ŞÜKÜRÇİYEVA – Kırım Mühendislik ve Pedagoji Üniversitesi /Kırım-Simferpol

SAHİBİ / OWNER
EBUBEKİR KORKMAZ

Türkiye Kamu Çalışanları Vakfı - Kamu Yönetimi Enstitüsü adına

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ VE BAŞ EDITÖR / EDITOR in
CHIEF

Doç. Dr. Tuba TOMBULOĞLU

<https://orcid.org/0000-0001-8061-4480>

tubatombuloglu@hotmail.com

SAYI EDITÖRÜ / ISSUE EDITOR

Dr. Umut YOLSEVER

<https://orcid.org/0000-0002-7035-4328>

umutyolsever44@gmail.com

ETİK EDITÖRÜ / ETHICAL EDITOR

Doç. Dr. Fuat Serkan SAY- Mersin Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0002-0917-8660>

serkansay@mersin.edu.tr

TÜRKÇE EDITÖR / TURKISH LANGUAGE EDITOR

Doç. Dr. İsmail YAVUZÖZTÜRK – Mersin Üniversitesi

<https://orcid.org/0000-0001-6256-4387>

iyavuzozturk@mersin.edu.tr

RUSÇA EDITÖR / RUSSIAN LANGUAGE EDITOR

Dr. Yusuf KILIÇASLAN

<https://orcid.org/0000-0001-9056-777X>

kilicaslan670@hotmail.com

TEKNİK SORUMLULAR ve SEKRETERYA
TECHNICAL SUPPORT and SECRETARIAT

Efe OKCU

<https://orcid.org/0000-0002-0680-9252>

efeokcu98@gmail.com

Halil Can AKGÜN

<https://orcid.org/0000-0002-4828-4052>

halilcanakgunn@gmail.com

İsmail Hulusi ŞENYİL

<https://orcid.org/0000-0003-0814-3156>

ismailhulusisenyil@gmail.com

Merve ŞAHİN

mervesahinn614@gmail.com

Mustafa TOPAL

<https://orcid.org/0000-0002-6573-1125>

Onur YILDIZ

<https://orcid.org/0000-0002-5098-4728>

yldz10ur@gmail.com

DERGİNİ TARANDIĐI İNDEKSLER/ INDEXES

Ebsco

ProQuest | Ulrich's Periodicals Directory

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Öğr. Gör. Tuğba YILDIRIM – Prof. Dr. Muhammet KOÇAK

Araştırma Makalesi • Research Article

Dağlık Karabağ Sorunu ile İlgili Alman Yazılı Basınında Yer Alan Haberlerin “Eleştirel Söylem Analizi” Çerçevesinde Değerlendirilmesi Bild Gazetesi Örneği.....1-48

Bahar KOCABAŞ - Prof. Dr. Alparslan DEMİR

İnceleme Makalesi • Review Article

Büyük Kaçgunluk Sonrası Dönemde Şah Sultan Vakıf Arazilerinde Eşkıyalık Olaylarına Bakış.....50-63

Prof. Dr. Kazım PAYDAŞ – Kadir TORAMAN

İnceleme Makalesi • Review Article

Yerel Basın Işığında Cumhuriyet Valilerinden Atıf Ulusoğlu Dönemi’nde Urfa (1936-1937).....65-82

Burcu YOĞURTCU- Prof. Dr. Ferudun SEZGİN – Prof. Dr. Serkan KOŞAR

Araştırma Makalesi • Research Article

Sessiz İstifa Lise Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Nitel Bir Araştırma83-108

Dr. Nurgül ÇELEBİ

Araştırma Makalesi • Research Article

Mezapotamya Kadın Yönetimlerinde Kadının Rolü Naqī’azakūtū Örneği109-124

Prof. Dr. Saadettin Yağmur GÖMEÇ

Araştırma Makalesi • Research Article

Kök Türk Yazıtlarının Bayırkuları.....125-140

Dr. Fatih BOSTANCI

Araştırma Makalesi • Research Article

Timurlu Devleti'nde Malî Denetleme-Emir Timur ve Şahruh
Zamanı141-160

Dr. Ahmet KORKMAZ

Araştırma Makalesi • Research Article

Hindûşâh-1 Nahcevânî'ye Göre Geç Orta Çağ'da Askerî Bir
Görevli Ordu Bukavulu161-174

Prof. Dr. Gasın HAJIYEV

Araştırma Makalesi • Research Article

The Problem Of Separatism and Refugees in the South Caucasus
.....175-194

Öğr. Gör. Mustafa TEKELİ - Prof. Dr. Yılmaz YEŞİL

Araştırma Makalesi • Research Article

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Geleneksel ve Yapay Zekâ
Destekli Metin Sadeleştirmenin Toplum Dilbilimsel Açından
İncelenmesi Muallim Naci'nin Ömer'in Çocukluğu
Örneği.....195-230

Ertem UYMAZ

Araştırma Makalesi • Research Article

Arabesk Melodileri: Türkiye Müzik Sahnesinde Bir Evrimin
İzleri.....231-252

Emre GÜRBÜZ

Araştırma Makalesi • Research Article

Mustafa Kemal'in Az Bilinen Yönü: Gazeteciliği Üzerine Bir
İnceleme.....253-273

Aypara NİFTİLİ

Araştırma Makalesi • Research Article

17-18. Yüzyıllarda Rus Seyyahların Türkistan'la İlgili Gözlemleri
ve Deneyimleri.....275-296

SAYI EDİTÖRÜ'NDEN

TÜRKAV Kamu Yönetimi Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi'nin değerli danışma kurulu üyeleri, hakemleri ve okuyucuları;

TÜRKAV bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Kamu Yönetimi Enstitüsü, 2021 yılında önemli bir adım atarak Sosyal Bilimler Dergisi'ni yayımlama kararı almıştır. Bu girişimin temel amacı, literatüre katkı sağlamak ve Türk üniversitelerinin Dünya Üniversiteleri Akademik Sıralamasındaki yerini güçlendirmektir. Dergimiz, sosyal bilimler alanında yayımladığı makalelerle bilgi birikimine katkı yapmayı ve elde edilen bilgi ve bulguları sosyal bilimlere ilgi duyan okuyuculara ulaştırmayı hedeflemektedir.

Büyük bir heyecan ve kararlılıkla sürdürülen bu çalışmalar sonucunda, TÜRKAV Kamu Yönetimi Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, mevcut sayıya kadar toplam elli özgün araştırma makalesi ve bir de kitap tanıtımı yayımlamıştır. Haziran 2024 itibariyle ise Dergipark sisteminde 16.000'i aşan görüntülenme sayısına ulaşmıştır. Bu başarı, dergimizin kuruluş amacını gerçekleştirme yönündeki azim ve gayretini açıkça göstermektedir.

Dergimizin görünürlüğünü ve yayın kalitesini daha da artırmak amacıyla, TR Dizin ve diğer uluslararası dizinlere başvuru sürecine başlamış bulunmaktayız. Bu süreçteki gelişmeleri ve elde edilen başarıları siz değerli okuyucularımızla paylaşmaktan mutluluk duyacağız.

TÜRKAV Kamu Yönetimi Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi'nin 4. Cilt, 1. Sayısında 12 özgün araştırma makalesine yer verilmiştir.

Tuğba Yıldırım ve Muhammet Koçak'ın *Dağlık Karabağ Sorunu ile İlgili Alman Yazılı Basınında Yer Alan Haberlerin Eleştirel Söylem Analizi Çerçevesinde Değerlendirilmesi: Bild Gazetesi Örneği* adlı yazılarında, Almanya'nın en çok okunan gazetesi olan Bild'in, Azerbaycan-Ermenistan savaşıyla ilgili çevrimiçi haberlerinde kullandığı söylemleri eleştirel bir analiz çerçevesinde incelenerek, gazetenin savaş hakkında oluşturmak istediği algı ve bu algının yönetimi kavramsal olarak ele alınmıştır. Bahar Kocabaş ile Alparslan Demir tarafından hazırlanan *Büyük Kaçgunluk Sonrası Dönemde Şah Sultan Vakıf Arazilerinde Eşkıyalık Olaylarına Bakış* adlı çalışmada, 18. yüzyılda Şah Sultan'ın vakıf arazilerinde yaşanan eşkıyalık olayları incelenerek ve bu olayların vakıf arazisine etkileri, devletin toplumsal düzeni sağlama çabaları ve eşkıyalıkla mücadelesi incelenmiştir. *Yerel Basın Işığında Cumhuriyet Valilerinden Atıf Ulusoğlu Dönemi'nde Urfa (1936-1937)* adlı yazılarında Kazım Paydaş ve Kadir Toraman, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Urfa'da görev yapmış olan vali Atıf Ulusoğlu'nun döneminde şehirde gerçekleştirilen çalışmaları ve bu dönemde yaşanan olumlu gelişmeleri değerlendirmişlerdir.

Burcu Yoğurtçu, Ferudun Sezgin ve Serkan Koşar'ın hazırladıkları *Sessiz İstifa: Lise Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Nitel Bir Araştırma* isimli makalede, Erzincan ilindeki liselerde görev yapan öğretmenlerin sessiz istifa kavramına yönelik algılarını belirlemek ve öğretmenlerin sessiz istifaya ilişkin sunduğu çözüm önerilerini analiz etmek amaçlanmıştır. Nurgül Çelebi, *Mezopotamya Yerel Yönetimlerinde Kadının Rolü: Naqı'a/Zakütü Örneği* adlı çalışmasında, Asur İmparatorluğu'nda hiyerarşik yönetim modeli içinde kraliçe Naqı'a'nın askeri ve siyasi gücünün niteliğini ele alarak antik dönemde kadınların statüsünü anlamak için bir perspektif sunmaktadır. Saadettin Yağmur Gömeç, *Kök Türk Yazıtlarının Bayırkuları* adlı makalesinde, Türk tarihinde Kök Türk ve Uygur dönemlerinde önemli bir rol oynayan ancak günümüzde pek bilinmeyen Bayırku kavmi hakkında bir değerlendirme sunmuştur. *Timurlu Devleti'nde Malî Denetleme: Emir Timur ve Şahruh Zamanı* isimli yazısında Fatih Bostancı, XIV. ve XV. yüzyıllarda Türkistan'dan Azerbaycan'a kadar olan bölgelerde hüküm süren

Timurlu Devleti'nin iktisadi yapısını inceleyerek, özellikle Emir Timur ve oğlu Şahruh Bahadır dönemlerinde devletin mali denetimlerini ve bu denetimlerin uygulanma sürecini ele almıştır. Ahmet Korkmaz, *Hindûşâh Nahcevanî'ye Göre Geç Ortaçağ'da Askerî Bir Görevli: Ordu Bukavulu* isimli çalışmada, İlhanlılar ve Celayırlılar döneminde İran'da ordu bukavullarının görevlerini, bu göreve atanmanın koşullarını ve Hindûşâh Nahcevanî'nin eserinde kaydedilen atama belgelerini inceleyerek açıklamayı amaçlamıştır.

The Problem of Separatism and Refugees in The South Caucasus isimli İngilizce makalede Gasim Hajiyev, uluslararası soykırım ve insanlığa karşı işlenen suçlar probleminde odaklanarak, özellikle Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki çatışmaları ve Ermenistan'ın sebep olduğu bu çatışmaların yol açtığı insanlık dramını ele almıştır. Mustafa Tekeli ve Yılmaz Yeşil tarafından yazılan *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Geleneksel ve Yapay Zekâ Destekli Metin Sadeleştirmenin Toplumbilimsel Açıdan İncelenmesi: Muallim Naci'nin Ömer'in Çocukluğu Örneği* isimli makalede, temel seviyedeki dil öğrenenler için metin sadeleştirmesinin önemi vurgulanarak, geleneksel sadeleştirme yöntemleri ve yapay zekâ destekli programlar karşılaştırılarak Türkçe öğretimine katkı sağlamak amaçlanmıştır. Emre Gürbüz, *Mustafa Kemal'in Az Bilinen Yönü: Gazeteciliği Üzerine Bir İnceleme* isimli çalışmasında, Mustafa Kemal Atatürk'ün gazete ve gazeteciliğe olan ilgisine dikkat çekerek, çıkardığı ve yazarlığını yaptığı gazeteler aracılığıyla Millî Mücadele'nin kazanılmasında basın rolünü ve kitleler üzerindeki etkisini incelemiştir. *Arabesk Melodileri: Türkiye Müzik Sahnesinde Bir Evrimin İzleri* isimli makalesinde Ertem Uymaz, Arabesk müziğin tarihini ve Türk toplumu üzerindeki etkilerini inceleyerek, bu müziğin günümüzdeki durumunu ve rap müzikle olan etkileşimini ele almıştır.

Bu sayımızın ortaya çıkmasını sağlayan yazarlarımıza, hakemlerimize, alan editörlerimize, bilim kurulumuzdaki hocalarımıza, dil editörlerimize ve her daim desteğini bizden eksik etmeyen TÜRKAV Genel Başkanı Ebubekir S. Korkmaz Bey'e müteşekkirimiz. Son olarak, Yüce Türk milletine hizmet etme ülküsüyle, hiçbir maddi beklenti içermeksizin, sekreterlik, yazım editörlüğü ve son okuyucu görevlerini üstlenen değerli arkadaşlarım Onur Yıldız'a, Ahmet Korkmaz'a, Fatih Bostancı'ya, Halil Can Akgün'e, İsmail Hulusi Şenyıl'a, Mustafa Topal'a, Efe Okçu'ya ayrıca teşekkür borçluyum.

Editör

Dr. Umut YOLSEVER